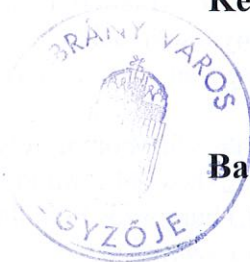

IBRÁNY VÁROS

KÖRNYEZETÁLLAPOT JELENTÉS

2021

Készítette:

Bakosiné Márton Mária
jegyző

1. BEVEZETÉS

Ibrány város környezetállapot jelentése azért készült el, hogy egy átfogó képet kaphassunk Ibrány város környezetvédelmi helyzetéről. A jelentés célja, hogy a város környezetvédelmi állapotát felmérjük és a még hiányzó környezetvédelmi feladatokról, teendőkről információkat gyűjtsünk. Ami szükségessé teszi a környezeti ügyek stratégiai végig gondolását, az a tapasztalat, hogy mindennapos tevékenységünk végzése napjainkban egyre több környezeti problémát eredményez. (árvíz, aszály, globális felmelegedés, parlagfű terjedése, allergia kialakulása stb.). Ezek a környezeti problémák oka, a természet adottságait figyelmen kívül hagyó emberi tevékenységben, végső soron az ember cselekedeteit meghatározó hiedelmeiben, értékeiben van.

A környezetállapot jelentés első részében megismerkedhetünk Ibrány természeti és társadalmi adottságaival. Ezt követően a város környezeti állapotát meghatározó és befolyásoló tényezőket vesszük számításba, ezek a talaj-és földhasználat, a vízgazdálkodás, a hulladékgazdálkodás, az energiagazdálkodás és a levegőtisztaság védelem.

2. Adottságok

2. 1. Természeti adottságok

2.1.1. Földtani, talajtani adottságok

A térségben a legnagyobb kiterjedésű (57 %) talajtípus a glaciális homokfelszíneken képződött, homok fizikai féleségű, gyengén savanyú kémhatású, 0,5-1% szerves anyagot tartalmazó, a talaj B szintjében kolloid kiválásokkal rétegzett, gyenge termékenységű (VIII.) kovárányos barna erdőtalaj .

Jelentős a nem kötött, szintén mészmentes, futóhomok felszínek aránya is (13%).

A 0,5-1% szerves anyagot tartalmazó, hosszabb-rövidebb ideje megkötött homokterületeken kialakult, gyenge termékenységű (VIII.) humuszos homoktalajok 6%-ot tesznek ki.

A talaj alapállapotára a közlekedésből származó szennyezés, mint közvetett hatás, valamint az intenzív talajművelésből származó anyagok, mint közvetlen hatás, jelentik a környezeti kockázati tényezőket

2.1.2. Víz

Felszín alatti vizek

Ibrány területe a 7/2005. (III. 1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004.(XII. 25.) KvVM r. értelmében érzékeny kategóriába tartozik.

A talajvíz mélysége a homokbucka vonulatok alatt 4-6 méter, máshol 2-4 méter közötti. Mennyisége csak a Lónyai- és a Belfő-csatorna közötti öblözetekben éri el az 1-3 l/skm²-t, máshol jelentéktelen.

Kémiai jellege a IV. sz. főfolyás és a Lónyai-csatorna torkolati szakasza környékén nátrium-, máshol kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. Keménysége általában 15-25 nk° között van, a települések közelében 45 nk° fölé is emelkedik.

A rétegvizek mennyisége 1-1,5 l/skm² között van, igen sokban nagy a vastartalom.

Felszíni vizek

A felszíni vízhálózatot a Tisza és a belvízelvezető csatornák - a Belfő- és mellécsatornái - alkotják.

A lefolyó csapadékvíz kilencven százalékát a Belfőcsatorna és mellécsatornái gyűjtik össze.

A vizsgált területen húzódik a Belfőcsatorna, melybe betorkollik a Szörény-tói (IV)-csatorna, és a kb. 800 m-re a Gencsi (III)- csatorna.

A vízfolyások vízminőségét, úgy, mint a térség egyéb felszíni vizeinek minőségét jelentősen befolyásolja a keletkezett szennyvizek mennyisége és minőségi paraméterei. Az illegálisan bevezetett szennyvizek esetében – a szerves anyag és tápanyagtartalom megnövekedése miatt – megfigyelhető a víztér oxigénháztartásának jelentős romlása, illetve a fekális coliformszám akár több százszoros ugrása, ami a vizek fertőzöttségének biztos jele.

2.1.3. Levegő

Ibrány területén a környezeti levegő állapotát a térségben folyó mezőgazdasági termelésből, és az ipari jellegű, kisebb üzemekből származó diffúz légszennyezés, és nem utolsósorban a fűtésből származó kibocsátás befolyásolja.

Ezen túlmenően a vizsgált terület levegőkörnyezeti alapállapotára közvetlenül hatnak még a közlekedésből származó légszennyezések.

A település közigazgatási területe a módosított 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján a 10. zónába – „az ország többi területe” – van sorolva, így a levegőminőségi állapot vonatkozásában megfelelő tartalékokkal rendelkezik.

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint					
Légszennyezettségi zóna	Kéndioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	szilárd (PM10)	Benzol
10. Az ország többi területe, kivéve a kijelölt városokat	F	F	F	E	F

2.1.4. Épített környezet és táj

Sajátos táji adottság, hogy a kistáj településeinek kisebbsége nemzetközi átmenőforgalmat is lebonyolító főútvonalak mentén helyezkedik el, nagyobb része azonban csak alacsonyrendű közutakról kereshető fel.

A. 2. 2. Társadalmi adottságok

Demográfiai adatok

A 2020. januári adatok szerint a lakónépesség 6914 fő. A népsűrűség 114,48 fő/km². Az elkövetkező években is a lakosság egyenletes növekedése várható.

Legfontosabb, a települést jellemző adatok

• Terület:	60,42 km ²
• Lakóházak száma:	2388 db
• Vezetékes gázfogyasztók száma:	1898 db
• Közüzeti vízhálózat hossza:	46,2 km
• Közüzeti vízhálózatba bekapcsolt lakások száma:	2216 db
• Közüzeti szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások száma:	1949 db
• Regisztrált vállalkozások száma:	859 db
• Társas vállalkozások száma:	155 db

3. A környezet minőségét meghatározó tényezők

3.1. Földhasználat, területhasználat

Ibrány város térségében a termőföld minősége az országos átlagnál gyengébb. A rossz termőképességű talajok termelésben tartása kedvezőtlenül érinti a környezet minőségét, mivel arányait tekintve sokkal több energia (műtrágya, növényvédő szer, talajművelés során felhasználott energia) felhasználással lehet megfelelő terméseredmény elérni, mint a jobb minőségű talajokon. Emiatt oda kell figyelni, hogy ne zsigereljük ki a földeket, mert akkor csak tovább romlik a termőföldek minősége.

3.2. Vízgazdálkodás

3.2.1. Árvízvédelem helyzet értékelése

A vízgazdálkodás területén kiemelt szerepet kap az árvízvédelem, mivel a terület a Tisza mentén helyezkedik el, így az árvíz szempontjából meghatározó kockázatot jelentenek a Tiszai árvizek. Az árvizek mellett problémát jelentenek az időszakosan előforduló belvizek is.

Az öblözet árvízi veszélyeztetettségét növeli, hogy a Tisza ezen szakaszára nagyvizek idején a Bodrog folyó is duzzasztó hatást gyakorol, aminek következtében a Lónyay-főfolyás torkolat közeli szakaszán is tartós nagyvizekre kell számítani. A Lónyay-csatornát az árvizek már nem duzzasztják vissza, mivel a zsilip már működik.

3.2.1. Belvíz védelem

A belvíz rendezés során figyelembe kell venni a természetvédelmi szempontokat. A cél, hogy olyan természet közeli állapotot kell megtartani, amely a víz kártételének megakadályozása érdekében történő beavatkozások elvégzése mellett a természetes állapotok és élőhelyek fennmaradását is tartósan biztosítja.

A belvízrendezési munka megtervezése, előkészítése során figyelemmel kell lenni azon tényre, hogy az 1995. évi LIII. sz. Természetvédelmi törvény alapján a Nemzeti Park Igazgatóságok engedélyezési és szakhatósági jogkört gyakorolnak:
természetes terület (erdő, gyepek, mocsár stb.,)

földtani, természeti értékekkel rendelkező területek,
élőhelyek és környezetük,
védetté nyilvánítás alatt álló területek,
védett természeti területek, ill. arra közvetlen kihatással lévő vízi munkavégzés, vízhasználat érintő munkák végzéséhez.

3.3. Hulladékgazdálkodás

A környezetvédelem területei közül a hulladékgazdálkodást külön kiemelnénk, mivel napjainkban egyre több hulladék keletkezik. Ezeket a hulladékokat megfelelően kell gyűjteni és előírászerűen kell tárolni.

Ibrány városban települési folyékony és települési szilárd hulladékról beszélhetünk leginkább. A települési szilárd hulladékot igen sokféle minőségű és méretű összetevő alkotja. Ennek következtében a települési szilárd hulladék az egyik legnehezebben kezelhető hulladékfajta, hiszen kevertségéből következik, hogy újrahasznosítása igen nehezen megvalósítható. A hulladékok különböző fajtáira más-más előírás vonatkozik. Ezen belül megkülönböztethetünk veszélyes-és nem veszélyes hulladékokat.

A városban elsődleges célkitűzés, hogy a szelektív hulladékgyűjtés megvalósuljon, ennek érdekében vezették be a havi „sárga-kék kukás” hulladékgyűjtést is, ami közelebb visz a teljes szelektív gyűjtéshez. A lakosság külön gyűjti a papír-, a műanyag-, és az üveg hulladékokat. A különböző veszélyes hulladékok gyűjtését pedig Ibrány város Önkormányzata a Térségi Hulladékgazdálkodási Társasággal együtt szervezi meg a lakosság számára a helyi Gamesz közreműködésével. Az első ilyen gyűjtés 2008. november 27-én és 28-án volt megtartva. A gyűjtés sikerére való tekintettel az Önkormányzat állandósította az ilyen akciókat.

A települési folyékony hulladékkal kapcsolatban a legfontosabb az lenne, hogy a csatornázottság aránya 100 %-osra nőjön.

A hulladékokról szóló alapján Ibrány város új Helyi Hulladékgazdálkodási Terv készítésére kötelezett. A tervek tartalmi követelményeit a 126/2003. (VIII. 15.) Kormányrendelet szabályozza.

2008. decemberében elkészült Ibrány város Helyi Hulladékgazdálkodási Terve, 6 évre szólóan. A 2012. évi CLXXXV. törvény értelmében települési hulladékgazdálkodási terv készítése nem előírt, azonban a hulladékgazdálkodási tevékenységnek összhangban kell lennie az Országos Hulladékgazdálkodási Terv valamint a területi hulladékgazdálkodási tervek és a területi megelőzési programok előírásaival.

3.4. Energiagazdálkodás

Az energiagazdálkodás környezetvédelmi szempontú fejlesztésének legfontosabb módja az energiahatékonyság fejlesztése, valamint a megújuló energiaforrások használatának elterjesztése. Ennek indoka, hogy a fosszilis energiahordozók használata jelentős környezeti ártalmakkal jár. A mai magyar energiafelhasználási jellemzők, hogy zömében fosszilis energiahordozóból történik az energianyerés. A fűtés, és használati melegvíz előállítás legfontosabb energiahordozója a földgáz, a közlekedés kőolaj alapú, a felhasznált elektromos áram pedig földgáz, vagy széntüzelési erőművekből, illetve nukleáris erőműből származik.

Ahhoz, hogy a lakosság megismerkedhessen környezetével és azzal, hogyan védje környezetét, környezetvédelmi oktatásokra és különböző környezetvédelmi programokra van szükség.

3.5. Légszennyezés

A levegőtisztaság-védelem célja a természetes, tiszta levegővel való ésszerű gazdálkodás, melyhez ismerni kell a szennyező anyagok kibocsátásának, terjedésének és a kialakult levegőminőségnek az adatait.

Valamely terület levegőminőségét elsősorban mesterséges eredetű légszennyezés alakítja, ennek forrása:

az energiatermelés, fűtés,
ipari, mezőgazdasági termelés,
közlekedés lehet.

A szennyezőanyagok helyhez kötött (pl. kémény) és mozgó (pl. jármű) forrásokon keresztül kerülhetnek a légterbe. A helyhez kötött források pont (pl. kürtő)-, épület (pl. ablak)- és felületi (pl. szeméttelp) forráson jutnak környezetünkbe.

3.6. Összegzés

Az Önkormányzat felelősségi körébe tartozó szervezeteknél rendszeres környezetvédelmi oktatás folyik. Az oktatás során a dolgozók megismerkednek a különböző hulladéktípusokkal és azok gyűjtési módjaival, a levegő védelmével illetve vizeink védelmével. A legfontosabb azonban, hogy az óvodákban és az iskolákban a gyerekek minél hamarabb elsajátítsák a környezetvédelemmel kapcsolatos ismereteiket.

A környezeti problémák sokasodásával ma már minden fórumon, mindenki elismeri, hogy a környezeti nevelés a közoktatás egyik kiemelt feladata.